

Als vrijheid is wat vrijheid lijkt,
wij waren niet de mensen die wij nu angstig zijn-
wij zaaiden bronnen uit de woestijn,
wij oogsten zeeën zonder te vervaren.
Wij, tussen moed en wanhoop.
Waarom weten wij wel wat leven is, maar leven niet?

Soms gaan wij op de vleugels van een lied
en durven onze zwaartekracht vergeten.

Ravensbruck

Dachau

Theresienstadt

Auschwitz

Deze kampen heb ik uit vrije wil bezocht, ik had een eigen keuze.

Wij weten wat er is gebeurt met hen die geen keuze hadden;

daar gingen ze dan, de mannen, de vrouwen en de kinderen, met duizenden en duizenden zijn ze de poort doorgegaan met het alom bekende opschrift; "Arbeit macht frei "

Arbeit macht frei; deze belofte impliceert een keuze, tussen wel of niet werken; als je werkt word je vrij, mag je door de poort terug naar huis. Helaas wij weten dat dit niet zo was, het bleek een verwrongen vrijheid, ook wel dwangarbeid genoemd!!

In het opschrift is de B van Arbeit ondersteboven gelast, met een glimlach, een kleine daad van verzet, een klein beetje vrijheid wat deze dwangarbeider onder erbarmelijke omstandigheden, zich nog kon permitteren.

Maar wat is vrijheid, wie zijn er vrij en ten koste van wie??

Vrijheid is altijd begrenst, zonder grenzen is vrijheid onmogelijk!

Vrijheid bestaat dankzij beperkingen.

En, mijn vrijheid is altijd de onvrijheid van mijn tegenover, van die ander, van mijn naaste; heel simpel, waar ik hier nu sta, kunt u niet staan.

Als ik dus in vrijheid een keuze maak, weet ik dat ik een ander, mijn naaste, daar mee te kort doe, een soort van beperking opleg.

Dat is opmerkelijk, we praten meestal over vrijheid als een gemeengoed, iedereen is vrij, of iedereen is niet vrij, maar die vrijheid is dus zeer relatief.

Wanneer zijn we dan wel allemaal vrij??? Wanneer wordt niemand meer beperkt door iemand???? Nooit dus!!!

Ik denk dat we het dan moeten hebben over solidariteit tussen een ieder!!!

Solidariteit is een gevoel van saamhorigheid, dat mensen ertoe aanzet om iets te doen voor anderen.

Solidariteit is onszelf ertoe bewegen iets te doen voor anderen, niet alleen maar uit eigenbelang te handelen, maar belangen van onze medemens in onze keuzes mee te laten tellen.

Eigenbelang is daarom ondergeschikt aan solidariteit!!

En dat is nu juist wat ik en met mij vele anderen momenteel in onze samenleving missen, het gevoel er voor elkaar te zijn!

Het lijkt wel of we ons afsluiten van elkaar in plaats van ons te openen naar elkaar toe, we horen en zien elkaar bijna niet meer door oordopjes en beeldscherm, de zogenaamde sociale media.

En dat is zo jammer; we missen zo enorm veel van elkaar, we zouden elkaar zo veel meer kunnen geven en ontvangen.

Elkaar kunnen en mogen geven, samen doen, samen 1-zijn, op weg naar een maatschappij waar we samen in vrijheid kunnen kiezen voor elkaar en met elkaar, dat wens ik ons allen toe.

Als laatste een verhaal van Ida Vos, met de titel; Bijna Vrij.

Bijna vrij

'We gaan een opstel maken over een heel fijn onderwerp, en wel over de bevrijding die we zo kort geleden hebben mee gemaakt. Ik geef jullie drie kwartier. Aan het werk!

Ze buigt zich over haar schrift. Zo, de titel van het opstel staat er al. 'Bijna vrij.

Ze zal beginnen te vertellen over de avond voor de bevrijding en langzamerhand verder kletsen over de vijfde mei.

Ze schrijft de eerste regel onder de titel: *'Ik denk... ik denk,'* zegt oom...

Oom, tante, hoe zou het met ze gaan? Tante was heel erg verdrietig toen ze weg gingen uit Venhuizen. Zou dat nu over zijn?

Ze bijt op haar penhouder. Splintertjes hout komen op haar tong. Ze spuugt ze uit.

"Gaat het niet?" Meneer Stigter legt een arm om haar heen. Ze voelt zijn hoofd dicht bij haar hoofd.

'Nee meneer, ik kan niet verder.' 'Hoe komt dat?' 'Weet ik niet.' 'Huil je?'

'Ga maar naar binnen.' Meneer Stigter houdt de deur voor haar open. 'Nu kan ik ook al geen taal meer,' zucht ze.

Natuurlijk ben je goed in taal. Dat weten we toch, maar weet je wat ik denk? Misschien is het voor jou nog te vroeg om over de bevrijding te kunnen schrijven. Je moet nog zo veel verwerken. Ik hoop dat ik je daarbij mag helpen.'

'Gisteravond kwamen ze tot honderdvijf! 'Honderdvijf?'

'Ja, iedere avond tellen mijn vader en moeder hoeveel familieleden er weg zijn.'

'Vermoord zijn?' 'Ja.'

'Drieënzeventig van mamma's kant en vanavond is pappa weer aan de beurt om te tellen.'

'Hier,' zegt meneer Stigter. 'Hier heb je het brood* dat ik heb meegenomen om in de pauze op te eten. Ga jij maar naar buiten en geef het aan de eendjes. Ga tellen hoeveel eendjes er in de sloot zwemmen. Kinderen van dertien jaar moeten eendjes tellen en geen dode mensen.'

'Mag ik zomaar naar buiten? Mijn opstel is niet af.'

'Ga maar, ga maar. Het kan me niet schelen. Al mijn brood mag je ze geven. Eendjes voeren onder schooltijd en de zon op je gezicht voelen. Ook dat is vrijheid. En dat opstel... Misschien kun je het ooit schrijven als je allang op de Mulo zit, of op de hbs, of nog later. Ik ben dan je onderwijzer niet meer, maar mag ik het toch lezen?'

11

'Nee.'

'Kom maar even mee. We gaan samen naar de onderwijzerskamer. Kinderen, ik moet even weg met Rachel. Werken jullie maar door. Je hebt nog een half uur.'

Samen met meneer Stigter loopt ze door de lange gang. Hun voetstappen klinken hard op de stenen vloer.